



NARODNA BANKA SRBIJE

PREGLED DEŠAVANJA NA SVETSKOM FINANSIJSKOM TRŽIŠTU

12–16. februar 2024.

Sektor za monetarne i devizne operacije

Odeljenje za devizne rezerve

Odeljenje za operacije na otvorenom tržištu

Februar 2024.

I Kretanja na tržištima razvijenih zemalja

1.1 Kretanje vodećih indeksa akcija

Indeks	Država	Nivo indeksa 16. 2. 2024.	Promena	
			1w	YoY
S&P 500	SAD	5.005,57	-0,42%	22,37%
Dow Jones Industrial	SAD	38.627,99	-0,11%	14,63%
NASDAQ	SAD	15.775,65	-1,34%	33,06%
Dax 30	Nemačka	17.117,44	1,13%	10,20%
CAC 40	Francuska	7.768,18	1,58%	5,46%
FTSE 100	Velika Britanija	7.711,71	1,84%	-3,75%
NIKKEI 225	Japan	38.487,24	4,31%	38,96%
Shanghai Composite*	Kina	2.865,90	0,00%	-12,64%

Izvor: Bloomberg.

*Vrednost na dan 8. 2. 2024. zbog praznika u Kini.

1.3 Kretanja na deviznom tržištu

EUR				USD			
Kurs	Promena			Kurs	Promena		
	1w	YoY	1w		YoY		
EUR/USD	1,0778	-0,07%	0,79%	USD/EUR	0,9278	0,05%	-0,79%
EUR/GBP	0,8549	0,11%	-3,93%	USD/GBP	0,7932	0,09%	-4,69%
EUR/CHF	0,9493	0,59%	-3,95%	USD/CHF	0,8808	1,52%	-4,70%
EUR/JPY	161,91	0,51%	13,07%	USD/JPY	150,23	1,14%	12,18%
EUR/CAD	1,4523	-0,03%	1,11%	USD/CAD	1,3475	0,06%	0,32%

Izvor: Bloomberg.

1.2 Nivo i promena prinosa državnih obveznica

	Nivo prinosa	Promena u b.p.		
		1w	YoY	
Nemačka	2y	2,81%	9,9	-6,9
	10y	2,40%	2,1	-7,7
Francuska	2y	2,85%	7,7	-16,9
	10y	2,88%	-1,6	-5,8
Španija	2y	3,01%	4,7	-13,5
	10y	3,30%	-6,8	-13,7
Italija	2y	3,37%	0,6	6,1
	10y	3,88%	-8,3	-45,0
UK	2y	4,62%	1,8	82,2
	10y	4,11%	2,2	60,9
SAD	2y	4,64%	16,1	0,3
	10y	4,28%	10,5	42,0
Kanada	2y	4,29%	8,5	15,6
	10y	3,58%	4,3	29,5
Japan	2y	0,14%	3,5	18,6
	10y	0,73%	1,0	23,1

Izvor: Bloomberg.

1.4 Kamatne stope na tržištu novca*

Ročnost	EUR			USD			GBP			CHF		
	Nivo	Promena u b.p.		Nivo	Promena u b.p.		Nivo	Promena u b.p.		Nivo	Promena u b.p.	
		1w	YoY		1w	YoY		1w	YoY		1w	YoY
O/N	3,91%	-0,1	150,9	5,31%	0,0	76,0	5,19%	0,0	126,1	1,69%	0,2	74,9
1M	3,88%	4,6	147,5	5,32%	-0,5	75,3	5,20%	0,5	126,4	1,69%	0,1	75,0
3M	3,93%	4,2	123,0	5,31%	0,5	51,0	5,21%	0,4	114,0	1,70%	-0,1	90,9
6M	3,90%	-0,3	70,3	5,23%	4,3	20,3	5,17%	0,4	95,5	1,71%	0,0	122,3
12M	3,65%	-1,0	8,1	4,98%	9,8	-21,3	4,98%	0,0	63,6	1,57%	1,5	159,4

* EUR: €STR za O/N, EURIBOR za ostale ročnosti; USD: SOFR za O/N, CME Term SOFR Rates za ostale ročnosti;

GBP: SONIA za O/N, ICE Term SONIA Reference Rates za ostale ročnosti; CHF: SARON za O/N, SARON Compound Rates za ostale ročnosti.

1.5 Referentne kamatne stope vodećih centralnih banaka*

	RKS (u %)	Poslednja promena (u p.p.)	Datum promene	Naredni sastanak	Očekivanje RKS za T1 (u %)
Evropska centralna banka	4,00*	0,25	14. 9. 2023.	7. 3. 2024.	4,00
Federalne rezerve SAD	5,25–5,50	0,25	26. 7. 2023.	20. 3. 2024.	5,25–5,50
Banka Engleske	5,25	0,25	3. 8. 2023.	21. 3. 2024.	5,25
Banka Kanade	5,00	0,25	12. 7. 2023.	6. 3. 2024.	5,00
Narodna banka Švajcarske	1,75	0,25	22. 6. 2023.	21. 3. 2024.	1,75

* RKS na poslednji dan izveštajnog perioda; kamatna stopa na depozitne olakšice za ECB (RKS je 4,50%).

Kurs EUR/USD

U izveštajnom periodu evro je oslabio za 0,07% prema američkom dolaru. Kurs EUR/USD se kretao u rasponu od 1,0695 do 1,0804 (tokom perioda trgovanja), odnosno od 1,0715 do 1,0782 (vrednost na kraju dana, *Bloomberg Composite London*).

U ponedjeljak nije bilo veće promene vrednosti kursa, a valutni par se kretao u uskom rasponu, usled niskog obima trgovanja, pošto su se tržišni učesnici pripremali za ekonomske podatke koji su usledili u narednim danima. Kurs EUR/USD dan je završio na nivou od 1,0782 američka dolara za evro, što ujedno predstavlja najvišu vrednost na zatvaranju tokom izveštajnog perioda.

U utorak je dolar osetnije ojačao, nakon objavljivanja podataka o rastu indeksa potrošačkih cena u SAD. Potrošačke cene u SAD u januaru su povećane za 0,3% u odnosu na prethodni mesec, dok se očekivao rast od 0,2%, nakon rasta od 0,2% u decembru (revidirano sa 0,3%). Godišnja stopa rasta potrošačkih cena iznosila je 3,1%, više od očekivanja (2,9%), nakon rasta od 3,4% u decembru. Podaci su pokazali da godišnja inflacija pada sporijim tempom nego što se očekivalo, što je uzrokovalo da tržišni učesnici ublaže očekivanja o ranijem početku smanjenja kamatnih stopa od strane FED-a. Kurs EUR/USD je dan završio na nivou od 1,0715 američkih dolara za evro, što predstavlja najnižu vrednost na zatvaranju tokom izveštajnog perioda.

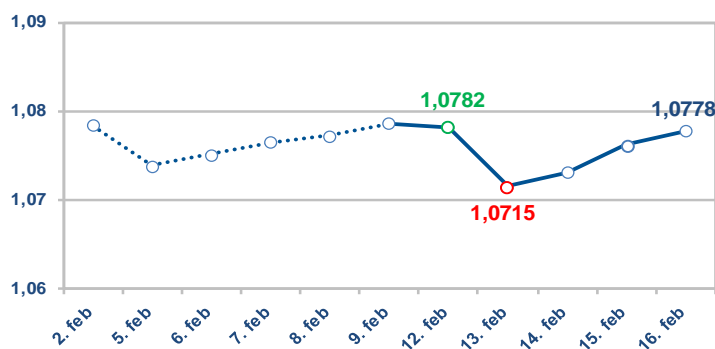
U sredu je početkom dana kurs EUR/USD nastavio pad i u jednom trenutku je dostigao vrednost od 1,0695 američkih dolara za evro, što predstavlja najnižu vrednost zabeleženu tokom perioda trgovanja. Kasnije u toku dana kurs EUR/USD je porastao usled pozicioniranja tržišnih učesnika koji su smatrali da su prinosi u SAD u prethodnom periodu previše porasli, te da bi FED ipak mogao nešto ranije otpočeti s ciklusom smanjenja kamatnih stopa.

Tokom izveštajnog perioda evro oslabio za 0,07% prema američkom dolaru

U četvrtak je dolar oslabio nakon objavljivanja podataka o maloprodaji u SAD, koja je smanjena za 0,8% u januaru u odnosu na prethodni mesec, čime je zabeležen najveći pad od marta 2023. godine, a očekivao se pad od 0,2%, nakon rasta od 0,4% u decembru. Maloprodaja bez volatilnih kategorija (tzv. kontrolna grupa) smanjena je za 0,4%, čime je zabeležen prvi pad od marta prošle godine, dok se očekivao rast od 0,2%. U nastavku dana, kurs EUR/USD nastavio je rast i dan je završio na nivou od 1,0762 američka dolara za evro.

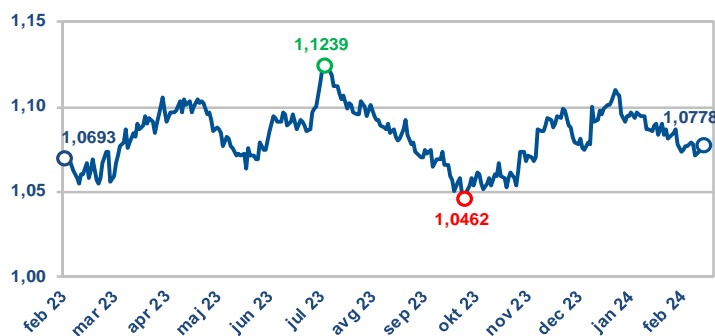
U petak su objavljeni podaci o rastu indeksa proizvođačkih cena, koji su pokazali da su inflatorni pritisci u SAD i dalje snažni, što je ojačalo dolar. Proizvođačke cene u SAD u januaru povećane su za 0,3% u odnosu na prethodni mesec, dok se očekivao rast od 0,1%, nakon pada od 0,1% u decembru. U odnosu na isti mesec prethodne godine, proizvođačke cene su povećane za 0,9%, iznad očekivanja (0,6%), a nakon rasta od 1,0% s kraja decembra.

1.6 Kurs EUR/USD tokom izveštajnog perioda



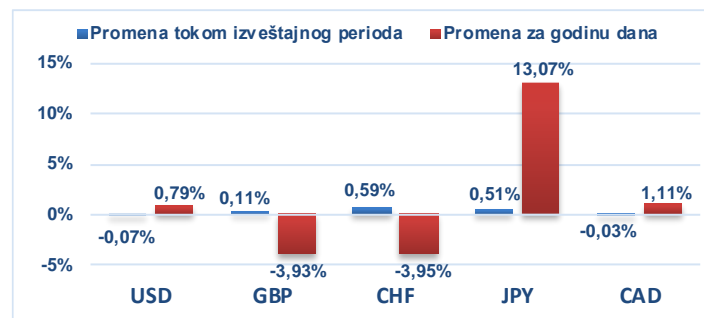
Izvor: Bloomberg.

1.7 Kurs EUR/USD u poslednjoj godini dana



Izvor: Bloomberg.

1.8 Promena vrednosti evra prema odabranim valutama



Izvor: Bloomberg.

Kasnije u toku dana objavljeni su podaci o indeksu poverenja potrošača Univerziteta iz Mičigena, koji su ukazali na nešto slabiju privrednu aktivnost u SAD. Indeks poverenja potrošača Univerziteta iz Mičigena, prema preliminarnim podacima za februar, povećan je sa 79,0 na 79,6, dok se očekivao rast na 80,0. Komponenta koja se odnosi na procenu trenutne situacije smanjena je na 81,5, sa 81,9 u prethodnom mesecu, dok se očekivao rast na 82,5. Nakon objave podataka dolar je oslabio, pa je kurs EUR/USD na dnevnom nivou porastao.

Kurs EUR/USD je izveštajni period završio na nivou od 1,0778 američkih dolara za evro.



Državne obveznice SAD

Tokom izveštajnog perioda prinosi državnih obveznica SAD porasli su duž cele krive, posebno na delu od jedne godine i duže. Prinos dvogodišnje obveznice povećan je za oko 16 b.p., na 4,64%, dok je prinos desetogodišnje obveznice povećan za oko 11 b.p., na 4,28%.

Tokom izveštajnog perioda na rast prinosa uticali su objavljeni podaci o rastu potrošačkih i proizvođačkih cena, koji su pokazali da je pad inflacije na godišnjem nivou sporiji od očekivanog, što je smanjilo očekivanja tržišnih učesnika da će FED ranije otpočeti sa smanjenjem kamatnih stopa. Takođe, inflatorna očekivanja za narednu godinu dana raste, što povećava verovatnoću da će biti neophodno da FED zadrži kamatne stope na visokom nivou duži vremenski period, kako bi inflaciju doveo na nivo cilja.

Potrošačke cene u SAD u januaru su povećane za 0,3% u odnosu na prethodni mesec, dok se očekivao rast od 0,2%, nakon rasta od 0,2% u decembru (revidirano sa 0,3%). Godišnja stopa rasta potrošačkih cena iznosila je 3,1%, više od očekivanja (2,9%), nakon rasta od 3,4% s kraja decembra. Bazna inflacija, koja isključuje volatilne kategorije hrane i energenata, u januaru je iznosila 0,4% u odnosu na prethodni mesec, takođe više od očekivanja (0,3%), nakon rasta od 0,3% prethodnog meseca. U odnosu na isti mesec prethodne godine, bazna inflacija je iznosila 3,9%, više od očekivanja (3,7%), nakon rasta od 3,9% u decembru. Mesečni rast beleže cene hrane (0,4%), a rastu indeksa potrošačkih cena (više od dve trećine mesečnog rasta) doprineo je mesečni rast troškova stanovanja (0,6%) usled velikog učešća ove kategorije u ukupnom indeksu.

Godišnja stopa rasta potrošačkih cena u januaru 3,1%, više od očekivanja (2,9%), nakon 3,4% u decembru

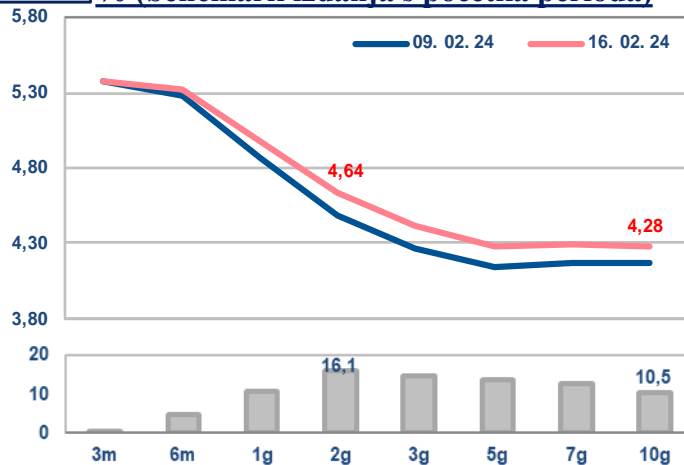
Proizvođačke cene u SAD u januaru povećane su za 0,3% u odnosu na prethodni mesec, dok se očekivao rast od 0,1%, nakon pada od 0,1% u decembru. U odnosu na isti mesec prethodne godine, proizvođačke cene su povećane za 0,9%, iznad očekivanja (0,6%), a nakon rasta od 1,0% sa kraja decembra. Proizvođačke cene, isključujući volatilne kategorije hrane i energenata, povećane su za 0,5%, dok se očekivao mesečni rast od 0,1%. U odnosu na isti mesec prethodne godine, rast je iznosio 2,0%, dok se očekivao rast od 1,6%.

Indeks poverenja potrošača Univerziteta iz Mičigena, prema preliminarnim podacima za februar, povećan je sa 79,0 na 79,6, pa se našao na najvišem nivou od jula 2021. godine, ali je bio niži od očekivanja (80,0). **Očekivanja inflacije** u narednoj godini dana povećana su na 3,0%, sa 2,9%, koliko su iznosila prethodnog meseca, dok se očekivalo da ostanu nepromenjena. Dugoročna inflatorna očekivanja zadržana su na 2,9%, dok se očekivalo smanjenje na 2,8%.

Maloprodaja u SAD smanjena je za 0,8% u januaru u odnosu na prethodni mesec, čime je zabeležen najveći pad od marta 2023. godine, dok se očekivao pad od 0,2%, nakon rasta od 0,4% u decembru. Maloprodaja bez volatilnih kategorija: automobila, benzina, građevinskog materijala i prehrambenih usluga (tzv. kontrolna grupa), smanjena je za 0,4%, čime je zabeležen prvi pad od marta prošle godine, dok se očekivao rast od 0,2%.

1.9

Kriva prinosa državnih obveznica SAD, u % (benčmark izdanja s početka perioda)



Izvor: Bloomberg. ■ promena (u baznim poenima)

1.10

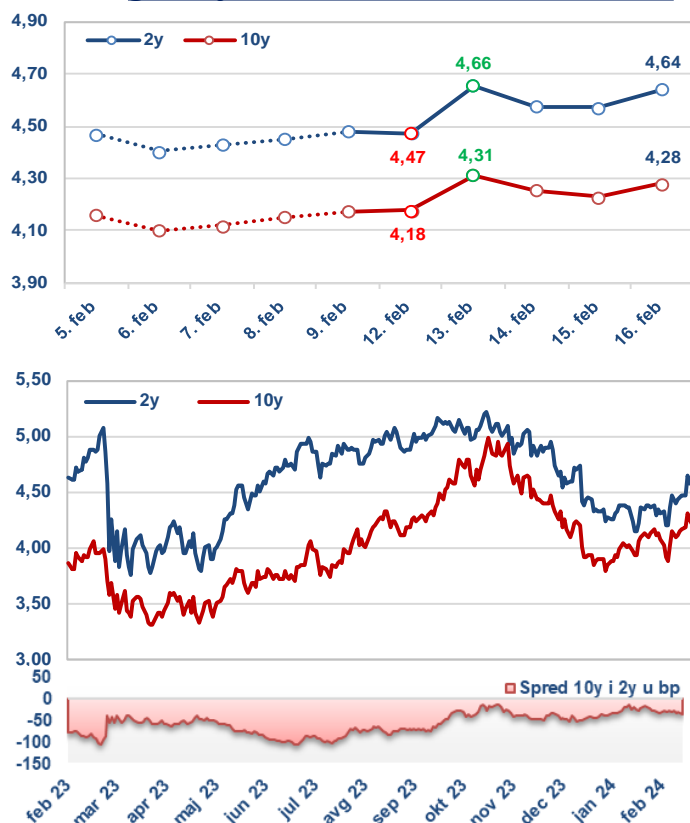
Značajni pokazatelji privredne aktivnosti SAD

Pokazatelj	Period	Očekivani podatak	Aktuelni podatak	Prethodni podatak
Stopa rasta potrošačkih cena G/G	Jan.	2,9%	3,1%	3,4%
Stopa rasta proizvođačkih cena G/G	Jan.	0,6%	0,9%	1,0%
Indeks poverenja potrošača Univerziteta u Mičigenu, preliminarno	Feb.	80,0	79,6	79,0

Izvor: Bloomberg.

1.11

Prinos generičkih dvogodišnjih i desetogodišnjih državnih obveznica SAD, u %





Državne obveznice Nemačke

Tokom izveštajnog perioda prinosi nemačkih državnih obveznica blago su povećani duž cele krive, a najviše na delu oko dve godine. Prinos nemačke dvogodišnje obveznice povećan je za oko 10 b.p., na 2,81%, dok je prinos desetogodišnje obveznice povećan za oko 2 b.p., na 2,40%.

Rast prinosa tokom perioda najvećim delom bio je posledica objavljenih podataka o stopama rasta potrošačkih i proizvođačkih cena u SAD koje su usporile manje nego što su očekivali tržišni učesnici, pa se očekuje da će centralne banke krenuti sa smanjenjem kamatnih stopa kasnije tokom godine.

ZEW indeks ekonomskih očekivanja za Nemačku u februaru je povećan, sedmi mesec zaredom, za 4,7 poena, odnosno sa 15,2 na 19,9 (očekivano 17,3), čime se našao na najvišem nivou u prethodnoj godini dana. ZEW indeks procene trenutne ekonomske situacije za Nemačku smanjen je za 4,4 poena, odnosno sa -77,3 na -81,7 (očekivano -79,0) i našao se na najnižem nivou od juna 2020. godine. Predsednik ZEW instituta Vambah izjavio je da više od dve trećine ispitanika očekuje da će ECB krenuti sa ublažavanjem monetarne politike u narednih šest meseci zbog pada inflacije, dok oko tri četvrtine ispitanika misli da je FED jako blizu početka smanjenja kamatnih stopa.

ZEW indeks ekonomskih očekivanja za zonu evra u februaru je povećan za 2,3 poena, sa 22,7 na 25,0. ZEW indeks procene trenutne ekonomske situacije za zonu evra povećan je za 5,9 poena, sa -59,3 na -53,4.

ZEW indeks ekonomskih očekivanja za Nemačku u februaru iznosio 19,9, što je najviši dostignut nivo u prethodnoj godini dana

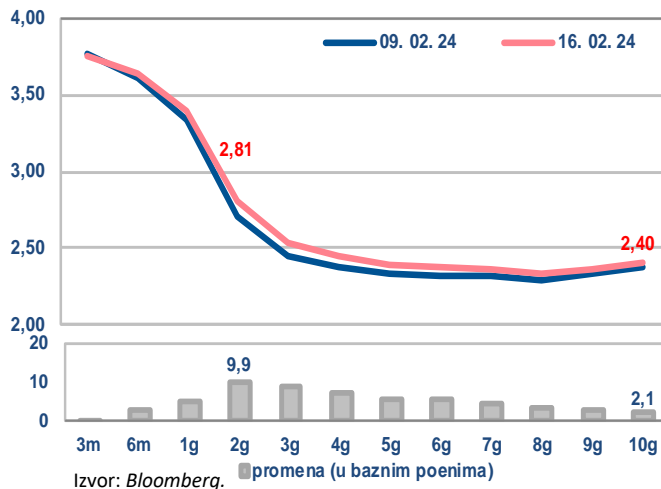
Industrijska proizvodnja u zoni evra u decembru je povećana za 2,6%, čime je zabeležen najveći mesečni rast od avgusta 2022. godine, dok se očekivao pad od 0,2%, nakon rasta od 0,4% u prethodnom mesecu (revidirano sa -0,3%). Industrijska proizvodnja znatno je porasla delimično zbog Irske (koja je zabeležila rast proizvodnje od 23,5% na mesečnom nivou), dok kad se ne bi uzela u obzir ova zemlja zbog velike volatilnosti podataka, industrijska proizvodnja je povećana za 0,3% na mesečnom nivou. U odnosu na isti mesec prethodne godine, proizvodnja je viša za 1,2%, dok se očekivao pad od 4,0%, nakon pada od 5,4% s kraja novembra (revidirano sa -6,8%).

Prema istraživanju koje je sproveo Blumberg u februaru, ekonomisti očekuju rast BDP-a u zoni evra od 0,5% u ovoj godini, odnosno 1,4% za 2025. i 2026. U odnosu na prethodne procene, očekivanja za 2024. niža su (prethodno očekivano 0,6%). Ekonomisti očekuju inflaciju u zoni evra od 2,3% u ovoj odnosno 2,1% i 2,0% za naredne dve godine (nepromenjeno u odnosu na prethodno istraživanje). Očekuje se da rast BDP-a u Nemačkoj iznosi 0,2% u 2024, 1,2% u 2025. i 1,4% u 2026, pri čemu se nešto manji rast od prethodne procene očekuje za ovu godinu (prethodno očekivano 0,3%). Procene inflacije iznose 2,5% za 2024, 2,1% za 2025. i 2,0% za 2026. U odnosu na prethodnu procenu, očekivanja za 2024. niža su (prethodno očekivano 2,7%).

Prema drugoj proceni za četvrto tromesečje, **BDP u zoni evra** stagnirao je u odnosu na treće tromesečje, dok je godišnja stopa rasta BDP-a za četvrto tromesečje za zonu evra iznosila 0,1%. Oba podatka su bila u skladu sa očekivanjima i preliminarnom procenom.

1.12

Kriva prinosa državnih obveznica Nemačke u % (benčmark izdanja s početka perioda)



1.13

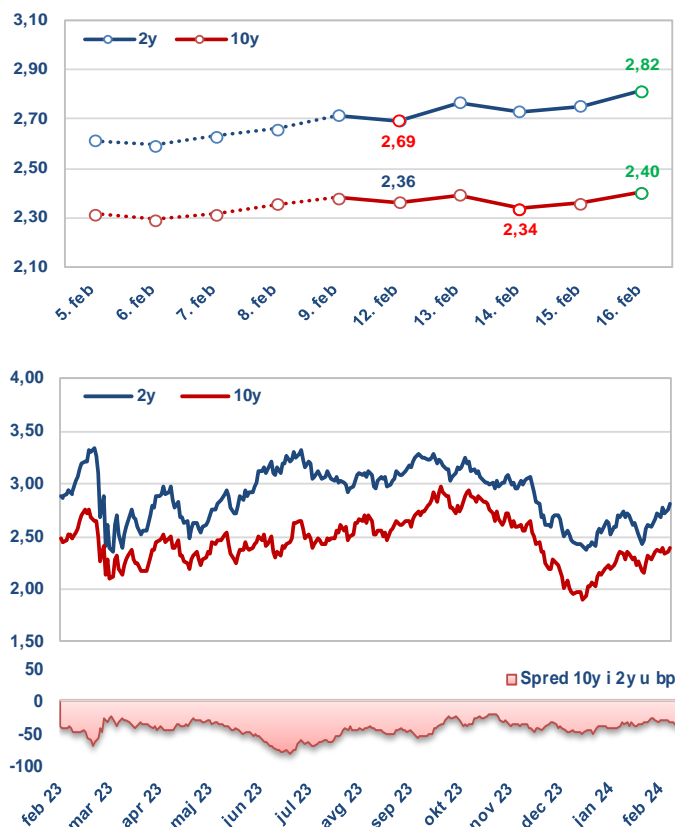
Značajni pokazatelji privredne aktivnosti zone evra

Pokazatelj	Period	Očekivani podatak	Aktuelni podatak	Prethodni podatak
ZEW indeks ekonomskih očekivanja za Nemačku	Feb.	17,3	19,9	15,2
Stopa rasta BDP-a u zoni evra, druga procena, T/T	4T	0,0%	0,0%	0,0%
Industrijska proizvodnja u zoni evra, M/M	Dec.	-0,2%	2,6%	0,4%

Izvor: Bloomberg.

1.14

Prinos generičkih dvogodišnjih i desetogodišnjih državnih obveznica Nemačke, u %





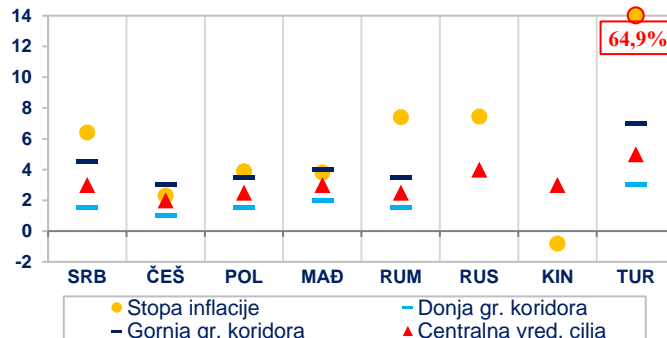
II Kretanja na tržištima izabranih zemalja u razvoju

2.1 Referentne kamatne stope centralnih banaka zemalja u razvoju

	RKS (u %)	Promena (u p.p.)	Datum promene	Naredni sastanak	Očekivanje (T1, %)*
Srbija (NBS)	6,50	0,25	13. 7. 2023.	7. 3. 2024.	6,50
Češka (CNB)	6,25	-0,50	8. 2. 2024.	20. 3. 2024.	6,25
Poljska (NBP)	5,75	-0,25	4. 10. 2023.	6. 3. 2024.	5,50
Mađarska (MNB)	10,00	-0,75	30. 1. 2024.	27. 2. 2024.	8,50
Rumunija (NBR)	7,00	0,25	10. 1. 2023.	5. 4. 2024.	7,00
Turska (CBRT)	45,00	2,50	25. 1. 2024.	22. 2. 2024.	45,00
Rusija (CBR)	16,00	1,00	15. 12. 2023.	22. 3. 2024.	16,00
Kina (PBoC)	1,80	-0,10	15. 8. 2023.	-	-

Izvor: Bloomberg / *T1 2024. godine – prosečne projekcije dostupne na osnovu poslednjih raspoloživih anketa.

2.2 Inflacija u zemljama u razvoju (u %, YoY)



Izvor: Bloomberg i sajтови centralnih banaka (poslednji podatak).

Dešavanja na lokalnim tržištima

Rumunija je 15. februara na međunarodnom finansijskom tržištu realizovala *dual-tranche* emisiju evroobveznica u evrima ročnosti sedam i 12 godina u ukupnom iznosu od 4,0 mlrd evra. Tražnja je iznosila preko 16,5 mlrd evra. Obveznica ročnosti 12 godina predstavlja prvu zelenu evroobveznicu Rumunije.

- **Obveznica ročnosti sedam godina** (*dospeće mart 2031*) emitovana je po stopi prinosa od 5,394% i uz kuponsku stopu od 5,375%.
- **Obveznica ročnosti 12 godina** (*dospeće februar 2036*) emitovana je po stopi prinosa od 5,734% i uz kuponsku stopu od 5,625%.

Centralna banka Rumunije zadržala je referentnu stopu na nepromenjenom nivou od 7,00%, što je u skladu sa očekivanjima tržišnih učesnika.

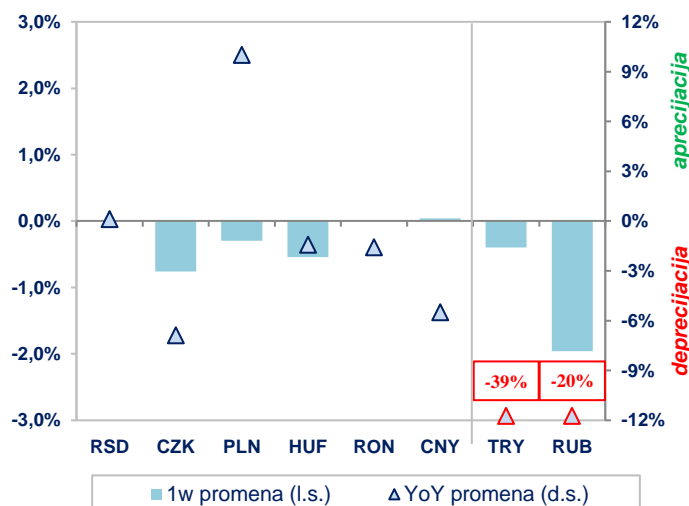
Centralna banka Rusije zadržala je referentnu kamatnu stopu na nepromenjenom nivou od 16,00%, u skladu sa očekivanjem analitičara. Guverner Elvira Nabiulina istakla je da većina članova Monetarnog odbora smatra da je smanjenje referentne stope moguće u drugoj polovini 2024. godine.

U toku izveštajnog perioda za posmatrane zemlje objavljene su i sledeće stope inflacije za januar 2024. godine:

- **Rumunija: 7,4% YoY** (1,1% MoM), što je iznad podatka iz decembra od 6,6% YoY (0,3% MoM) i iznad očekivanja analitičara od 7,2% YoY (0,9% MoM);
- **Poljska: 3,9% YoY** (0,4% MoM), prema preliminarnoj proceni, što je ispod podatka iz decembra od 6,2% YoY (0,1% MoM) i ispod očekivanja analitičara od 4,1% YoY (0,5% MoM);
- **Češka: 2,3% YoY** (1,5% MoM) i nalazi se znatno ispod nivoa iz decembra od 6,9% YoY (-0,4% MoM) i ispod očekivanja tržišnih učesnika (2,9% YoY i 2,0% MoM);
- **Rusija: 7,4% YoY** (0,9% MoM), što je nepromenjeno u odnosu na podatak iz decembra (7,4% YoY i 0,7% MoM) i blago iznad očekivanja analitičara od 7,3% YoY.

Objavljene su i sledeće preliminarne procene stope rasta BDP-a za četvrto tromesečje 2023. godine: Poljska (1,0% YoY; 0,0% QoQ), Mađarska (0,0% YoY; 0,0% QoQ) i Rumunija (2,9% YoY; -0,4% QoQ).

2.3 Promena lokalnih valuta izabranih zemalja u razvoju prema evru



Izvor: Bloomberg, osim za RSD (srednji kurs NBS).

2.4 Prinosi državnih obveznica u lokalnoj valuti (s dospećem 2032. godine)

Emitent (dospeće)	Prinos (u %)	Promena u b.p.	
		1w	YoY
Srbija	6,000	10,0	-95,0
Češka	3,585	-4,9	-113,6
Poljska	5,356	10,8	-93,4
Mađarska	6,161	13,8	-242,9
Rumunija	6,535	15,3	-115,0
Turska	24,950	-33,0	1724,0
Kina	2,490	0,0	-40,0

Izvor: Bloomberg, osim za Tursku (Refinitiv) i Srbiju (podaci CRHoV sa sekundarnog tržišta).

III Kretanja na tržištima zlata i nafte

Zlato

Tokom izveštajnog perioda cena zlata je zabeležila pad od **0,56%** i kretala se u rasponu od 1.993,74 do 2.019,45 dolara po unci (vrednost na kraju dana, *Bloomberg Composite London*).

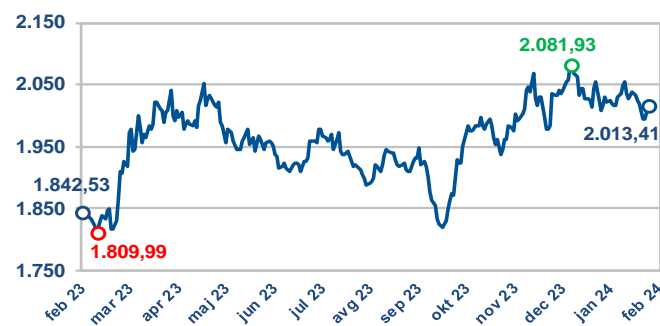
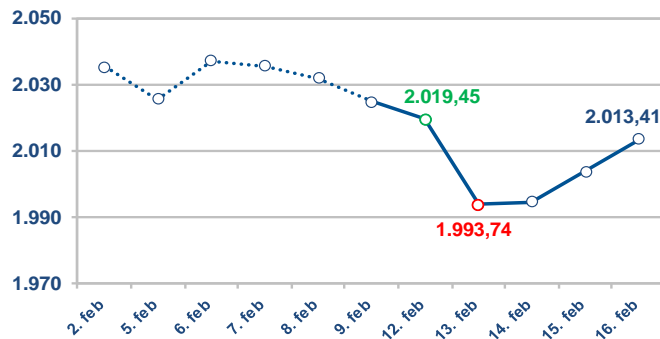
Na pad cene zlata uticali su sledeći faktori: **podaci o višoj od očekivane inflacije u SAD** koji su **značajno smanjili verovatnoću da će FED započeti s popuštanjem monetarne politike** u prvoj polovini godine; **rast vrednosti dolara, povećanje stopa prinosa na državne obveznice SAD; usporavanje sezonske tražnje za zlatom u Aziji; smanjena tražnja fondova koji trguju zlatom na najniži nivo od januara 2020. godine;** izjava predstavnika FED-a Rafael Bostika da nema žurbe za smanjenjem kamatnih stopa, ukazujući na snagu tržišta rada i ukupne ekonomije SAD.

Cena zlata zabeležila pad od 0,56% i na kraju izveštajnog perioda iznosila 2.013,41 dolar po unci

Na rast cene zlata od polovine posmatrane nedelje uticali su sledeći faktori: **pojačane tenzije na Bliskom istoku; loši januarski podaci o maloprodaji u SAD; indeks Univerziteta Mičigen sa očekivanjem više stope inflacije u 2024, što je povećalo očekivanja mogućeg smanjenja nivoa kamatnih stopa, kao i izjava predstavnika FED-a Majkla Bara da je intenzivirana pojačana kontrola kredita za komercijalne nekretnine (CRE – Commercial Real Estate), nakon što je rejting agencija Moody's snizila rejting regionalne banke NY Community Bank u kategoriju junk zbog potencijalnih gubitaka.**

3.1

Zlato (dnevni podaci, USD po unci)



Izvor: Bloomberg.

Nafta

Tokom izveštajnog perioda zabeležen je rast cene nafte tipa **brent od 1,71%**, koja se kretala u rasponu od 84,38 do 86,10 dolara po barelu (vrednost na kraju dana, *Bloomberg Composite London*).

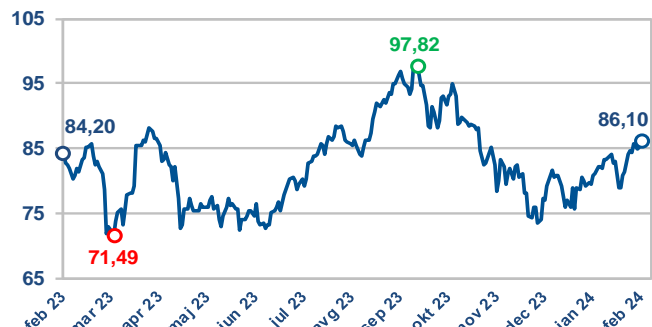
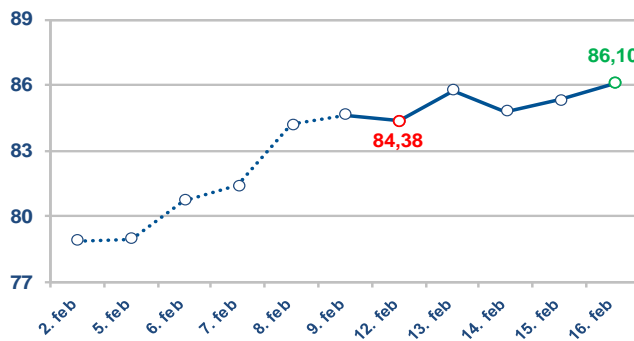
Na rast cene nafte uticali su: **napetost na Bliskom istoku dodatno pooštrena nakon eskalacije sukoba između Hezbolaha i Izraela; neuspeh pregovora oko prekida vatre između Izraela i Hamasa; nastavak napada jemenskih Huta na brodove u Crvenom moru; očekivanje hladnijeg vremena u drugoj polovini februara; procene Katara da bi napetost na Bliskom istoku mogla uticati na potencijalne poremećaje u snabdevanju naftom i gasom; prognoze OPEC-a da će tražnja za naftom nastaviti da raste 2024. i 2025. godine; prognoza kompanije Shell o rastu globalne tražnje za tečnim prirodnim gasom (LNG) za više od 50% do 2040, kao i smanjen broj operativnih naftnih i gasnih platformi u SAD, po podacima kompanije Baker Hughes.**

Cena nafte zabeležila rast od 1,71% i na kraju posmatranog perioda iznosila 86,10 dolara po barelu

Na ograničenje daljeg rasta cene nafte uticali su: **prognoze Međunarodne agencije za energetiku (IEA) o smanjenju tražnje za naftom u 2024; snažan rast ponude sirove nafte od proizvođača iz država koje nisu članice OPEC-a; izveštaj Američkog instituta za naftu (API) o značajnom povećanju zaliha nafte u SAD, kao i uverenost tržišta da primena dobrovoljnih rezova u snabdevanju naftom od strane OPEC-a nije dovoljna usled rasta izvoza nafte iz Saudijske Arabije, Ujedinjenih Arapskih Emirata i Nigerije.**

3.2

Cena nafte tipa brenta (USD po barelu)



Izvor: Bloomberg.